

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1/4 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru duocrea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1/4 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/4 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un şir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplădoi Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se luapoază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat și la loterie

Religiune, naționalitate.

I.

Eată două noțiuni, cari zi de zi le auzim și le cetim în glosarul folosit în viața noastră publică. Am pute' zice, că sînt 2 poli, în jurul cărora se învîrt toate năsușele, toate acțiunile noastre de ordine mai ideală.

Nu mai căt acești 2 poli nu se resping unul pe altul, ci sferile lor se întretaie, dacă nu se chiar acoper.

Mai ales azi are valoare sentențială propoziția, că viața noastră publică și națională românească se începe și se gata deodată cu viața noastră religioasă-bisericească.

Scopul acestor gîre e să precizez prin câteva idei raportul dintre aceste două noțiuni atât de cardinale, să arăt influența uneia și celeilalte și eventuala prioritate a uneia din ele.

Înainte de toate din punct de vedere al clasificării logice trebuie să susțin, că religiunea și naționalitatea nu sînt noțiuni coordonate. Ba nu există între ele nici barem raportul de gen și specie.

Este însă o noțiune, care stă cu noțiunea religie în raport de gen și specie, înțeleg noțiunea: confesionalitate.

Și cu toate acestea, lucru ciudat, aceasta din urmă, atât prin originea ei, cât și prin rolul ei în istoria universală se apropie mai tare de noțiunea naționalității.

Deși nu se ține strîns de obiectul acestui studiu, totuși pentru o mai bună distingere a ideilor voi reflecta în cele de mai jos și la ideea confesională, pe care nu puțin oameni, durere, o confundă cu ideea sublimă a religiunii.

Când vorbesc de originea noțiunilor de religiune și naționalitate, nu mă ouget de loc la originea singuraticilor religiuni pozitive și nici nu trag în discuție originea divină ori nedivină a uneia sau alteia. Am însă în vedere, să zic așa, substratul, baza psihologică ori de altă ordine, cari au dat naștere acestor noțiuni.

Studiul comparativ al celor mai vechi, ca și al celor mai noue religiuni ne spun, că faptul existenței lor correspunde unei necesități metafisice a omenirii.

Primul om care a căzut în estas la vederea frumseții naturii și a armoniei maiestatică a universului și și-a pus întrebarea asupra începutului și sfîrșitului lumii acesteia, precum și ziditorului ei, prin răspunsul mai mult sau mai puțin primitiv ce și-l-a dat, și-a creat o religiune.

Și trebuința asta de a-și da o explicație asupra tainei infinitului au simțit-o și o simțeste fiecare om rațional, de aceea fiecare om are o religiune. Numai căt nu fiecare și-a dat el singur un răspuns la întrebările aceste transcendente, ci cei mai mulți, masele, au primit de-al lor răspunsul vre-unui profet mare, de exemplu a lui Moise, Mahomed, Budha etc. și astfel s-au născut diferite religiuni mai mari.

Eată originea ideii religioase, a substratului care a făcut și face posibil, ba chiar indispensabil existența religiunilor pozitive.

Originea ideii de naționalitate nu e produsul unei trebuințe metafisice apriori.

Aici nici nu există raportul acela de cauză și efect, care îl aflăm între ideea religioasă și între religiunile pozitive, în sensul căreia am pute' numi pe cea dintîi »de prior», ear' religiunile de »posterior». Ci tocmai din contră se susține, că națiunile ca produse ale evoluțiunii istorice au premers ideii de naționalitate, care e produsul unei abstracțiuni posterioare în fața factorilor implinite.

Știința filologiei comparative ne dă dovezi nerăsturnabile despre originea comună a mai multor ginți din o singură rasă. Ear' era istorică ne dă

eseemple nenumărate, cum s-au rupt singuratic grupuri din câte o gințe și prin influența olime, a solului deosebit, precum și a ocupațiunilor diferite s-au îndepărtat și prin graiu și prin port ori obiceiuri de celelalte grupuri, formând fiecare din ele o individualitate etnică nouă, înrudită numai cu celelalte, dar' distinctă de ele. Formarea națiunilor germane, engleze, norvege etc. din gîntea anglosaxonă servească-ne de pildă pentru multe altele.

Proba cea mai eclatantă despre corectitatea acestor deducțiuni, adeică despre originea numai empirică a ideii de naționalitate este, că omenirea așa cum e ea azi ne-am pute' o închipui și formând o singură naționalitate, sau mai corect zis, vorbind aceeași limbă, avînd aceleași obiceiuri și același port, cu un cuvînt avînd identice tot acele note, pe cari le ținem azi de note distinctive ale singuraticilor națiuni. În cazul acesta ideea națională ar fi superfluă și nici nu s'ar fi ivit. Nu e așa însă cu ideea religioasă, despre care voi vorbi în articolul următor.

Dr. Valer Moldovan.

Sibiu, 17 Aprilie 1901.

Conferențele ministeriale comune. Din Viena se anunță, că alături s'au început acolo conferențele ministeriale comune pentru stabilirea proiectului de buget comun pe anul 1902, care se va prezenta în Maiu delegațiilor. La conferențe iau parte prim-ministrii Körber și Széll, miniștrii de finanțe, ministrul comun de externe, apoi Krihammer, Kállay și baronul Spaun, șeful secției de marină.

Se afirmă, că proiectul de buget va fi cam identic cu cel din anul curent. Chestia novelor tunuri nu va forma obiect de discuție în delegații. Anul acesta nu se va cere credit pentru tunuri nou, ci numai spese pentru continuarea studiilor. Se vor cere însă credite pentru construire de vapoare, pentru spesele expediției în China și pentru a face întocmirile necesare pe teritoriul ocupat în China.

Miscări agrare. În întreagă țeara se observă tot mai mult tendența de a sfîrși odată cu politica mercantilistă, pusă aproape exclusiv în serviciul Jidanilor. Mișcarea pornită nu de mult de un grup de magnați și deputați maghiari a aflat viu răsănet prin comitate, așa, că la ultima ședință, ținută în Budapesta Lună, au fost reprezentate vre-o 15 comitate. Conte Károlyi Sándor, ca președinte, a declarat lupta deschisă, însă cu respectarea cadrelor partidelor existente.

Cum vor pute' ocupa loc dușmanii mercantilismului în unul și același partid cu deputații evrei, cari nici nu vor se audă de ideile agrare, e greu de închipuit. Formarea unui partid agrar separat, dacă nu înainte, dar' după alegeri va deveni inevitabilă.

Manifestațiile dela Toulon. Pe când »Gaulois» zice, că flota rusească a trebuit să se depărteze din Toulon, ca să nu se zădărnicească relațiile diplomatice esențiale, inițiate cu Italia, pe atunci semioficioasă rusească »Novoje Vremja», zice, că manifestațiile din Toulon nu formează pasul decisiv pentru siglarea prieteniei franco-italiană.

»Novoje Vremja» altcum vede în manifestațiile dela Toulon o nouă garanță pentru pacea statornică, pentru care lucră Rusia.

Situația se clarifică. În timpul din urmă, ca de regulă în astfel de sesonuri, mulți au fericeirea să audă numele pomenit, ca viitor deputat, candidat la pîrîntia patriei. Unii »politicieni» români încă sînt luați în astfel de combinațiuni. Așa s'a găsit cineva, sigur rău informat, care a lăsat știrea greu admisibilă, că dl V. Mangra, vîtorul Bihorului, va candida la nouele alegeri pentru parlament cu program național român. Desine înțeles, că dl Mangra n'a putut suporta o

bătăliă de felul acesta, și așa s'a grăbit să desmîntă știrea despre eventuala d-sale viitoare încercare politică. Raportorul dela »M. Tăv. Irodă», părintele Mangra i-a declarat categoric, că dacă ar primi candidatura de deputat, la nici un caz nu ar pasi cu program național român.

Și este foarte explicabilă această enunțare a viitoarelor »principii politice» din partea marelui »naționalist» Mangra; visul gloriei episcopesci preocupă astăzi pe celebrul nostru scrutaător de neuzuri causale, și luînd întru toate pildă dela șeful seu cu multă erudițiune, Goldiș, este convins că drumul spre vîlădiele ori metropole trece prin coridoarele guvernamentale.

TRIUMFUL CEILOR. Cehilor deja li-se fac favorurile promise pentru că au încetat cu obstrucția. În foaia oficială din Viena se publică un autograf al Împăratului, prin care se face cunoscut, că în Praga se va înființa un muzeu pentru pictură și artele plastice pe spesele M. Sale. Muzeul va trece apoi în posesia regatului boem.

Tot ca un favor se consideră și numirea de membri ai senatului austriac a lui Dvorak, prof. la conservatorul din Praga și a lui Dr. Frida, prof. universitar tot acolo, cunoscut ca poet sub numele de Vrchlicky.

Acestora vor urma și alte favoruri pe teren cultural.

Alegătorii dietali ai Ungariei. Ziarele maghiare au dat zilele aceste o statistică despre alegătorii de deputați dietali ai Ungariei. Conform acesteia numărul total al alegătorilor e de 960 de mii. După naționalitate sînt aproximativ: 587 mii Unguri, 115 mii Germani și Sași, 105 mii Români, 87 mii Slovaci, 47 mii Sîrbi și Croați, 16 mii Ruteni 1600 Venzi și 1400 Italiani. După ocupațiune alegătorii se împart astfel: 414 mii au drept electoral după proprietate, 146 mii ca meseriași, 168 mii oficiali, 72 mii comercianți, proprietari de fabrici etc. și 37 mii de poștije independente (medici, avocați etc.).

Nu știm înăd sînt esate acest: cifre, cu deosebire cele despre naționalitatea alegătorilor. La orice cas numărul alegătorilor unguri pare a fi exagerat, deși în el se cuprind toți oficialii și nemeșii calici, a căror număr scade zi de zi.

Procesul politic din Monastir.

»Politische Correspondenz» scrie: Tribunalul din Monastir a terminat desbaterile procesului în contra a 18 Bulgari, acușați de uneltiri revoluționare. Consulul grec, dragomanii consulatelor Austro Ungariei, Rusiei, Franței, Angliei, României și Sîrbiei, mulți oficiali și persoane de distincțiune au asistat la aceste desbateri conduse cu mult tact de cătră Reșad bey, președintele tribunalului, compus din doi Turci, între cari un hodja, și doi creștini: un Român și un Bulgar. Printre acușații principali se aflau: profesorul Grujev, directorul școlalei de fete din Monastir, care era învinovățit a organizat comitee revoluționare și care e considerat ca șeful mișcării bulgare; apoi comerciantul Jefrem Rizow, care până la arestarea sa era membru al consiliului de administrație al vilaetului, ca reprezentantul comunității bulgare, ear' acum era acusat că e unul dintre cei mai influenți membri ai comitetului revoluționar; în sfîrșit, un oare-care Traiko, care la îndemnul comitetului a omorît în anul 1900 pe protopopul bulgar Stavri din Monastir.

Protopopul Stavri a fost împușcat într-o dimineată pe când intra în biserică, din cauză că nu aproba vederile comitetului și a refuzat să dea suma de bani cerută de comitetul din Monastir.

Interesul cel mai mare s'a concentrat asupra interogatorului profesorului Grujev, care era desemnat ca șef al comitetului revoluționar din vilaetul Monastir. În cursul desbaterilor s'a dovedit, că Grujev sub cuvînt că organizează cursuri de Dumineca spre a instrui și mai bine pe elevi, aduna în jurul seu Bulgari tineri, cărora le insufla sentimente fanatice naționale; s'au mai

cetît apoi scrisori trimise de dînsul la Constantinopol și Uskub, din cari reesie că el, ca și doctorul Tatarjev din Salonice, era reprezentantul comitetului central din Sofia, în Monastir.

Afară de acestea, mai mulți acușați au declarat că el a primit la dînsul pe mai mulți membri ai comitetului și că pe mulți alții i-a făcut să se înscrie în comitet. Întru acestea Grujev era ajutat de un alt acusat, tînerul profesor Lukanov și de alți doi institutori bulgari. Sentența dată de tribunal e următoarea:

Traiko, acusat pentru asasinarea protopopului Stavri, a fost condamnat la moarte, ear' complicitii sei Kocio și Pero, la muncă silnică pe viață; Trifon a fost condamnat la închisoare pe 10 ani, în lanțuri; Sterio Riste la 3 ani închisoare; profesorii Grujev și Lukanov la câte 10 ani muncă silnică; cărcîmarul Nale și institutorii Stefan și Vasile la câte trei ani închisoare. Ceilalți acușați au fost achitați.

Bibliotecile din Blaj.

— 16 Aprilie n.

»E datorința noastră morală să ne grijim, ca în vatra străbună să se aprindă din nou focul, care ne lumina în zilele de odinioară și ne încălzea la trebuință.

»... Vestalinel trebuie să-și ocupe locul și focul aprins are să lumineze abisul întunecat.

»O dorință nevinovată.
(»Tribuna» nr. 52).

Ori-cine sosește, om nou, la Blaj, trebuie să cerceteze după urmele trecutului de glorie al acestui focul de cultură românească, unicul nostru centru cu tradițiuni seculare bine stabilite. Ear' urmele acestui luminos trecut sînt bibliotecile.

Pentru vizitatorii inteligenți ai Blajului acestea sînt punctele de atracțiune, deși sînt cam greu accesibile. Acestea produc și impresiunile cele mai puternice în sufletul românesc al călătorului, care se abate, cu bun gînd, în orașelul de lângă Cîmpul libertății.

Dovada cea mai proaspătă și mai puternică ni-a dat-o distinsul tînr bănașan, dl Dr. Iosif Popovici, care după o călătorie de studii prin cele mai de frunte centre ale culturii românești, în special prin București, Brașov, Sibiu, etc. s'a oprit pentru câteva zile și în Blaj, unde a văzut tot ce este aci de văzut. Îndată după aceea a publicat în »Tribuna» (nr. 52) frumosul articol »O dorință nevinovată». Articolul acesta este echoul unor idei ce se discută și frămîntă în Blaj, de aceea merită ca și el să afle un echou, aici, în Blaj.

Di Dr. Popovici, care de curînd a luat la universitatea din Viena doctoratul în filologie, special în filologia slavică și romanică, e un tînr, care promite mult pentru cultura limbii și literaturii române. În tot cazul este o persoană competentă, ca să se rostască într-o chestiune, care e per eminentiam culturală și literară.

Cu căldură tînească și cu sentiment curat românesc, domnia-sa a dat expresiune în public unei idei, care preocupă pe Blăjeni mai ales de câteva luni încoace: ideea unei mari biblioteci publice, în care să se concentreze, într'un aranjament modern, toate bibliotecile de acum. Biblioteca aceasta centrală, firește, ar trebui așezată într'un edificiu potrivit, eventual anume spre acest scop edificat, care să fie provăzut cu o mare sală și cu câteva camere de studiu, pentru cei-ce ar consulta-o în studiile lor.

În scopul acesta ar fi de lipsă câteva zeci de mii, pentru-oă, ori-cît de mult aprob tot ce a scris dl Dr. Popovici, una nu i-o admit, anume, că și cu »nimic» s'ar pute' face »mult». Ori-cît de frumos și nobil ar fi acest lucru, el este rezervat exclusiv lui Dumnezeu; noi, creaturile imperfecte, din nimic nu putem face decît tot nimic.

Chestiunea de bani însă nu trebuie să ne descurajeze. Numai voință ho-

tărîtă să fie și bani se vor afla. Are poporul românesc încă atîta putere în sine, ca dacă vrea firm, să-și realizeze o operă așa de frumoasă și așa de folositoare cum ar fi biblioteca centrală din Blaj. Cum se înființează an de an atâtea bănci și societăți comerciale, de ce nu s'ar pute' oare găsi capital și pentru dotarea unui astfel de așezămînt, care e menit să aducă și e sigur, că ar aduce foloase cu mult mai mari și mai prețioase pentru cauza neamului nostru, decît toate băncile noastre împreună. Ba față cu curentul materialist și utilitarist, ce se propagă prin bănci, ar fi chiar o necesitate imperativă crearea și a unor astfel de așezămînte, cari au să ne procure preservativele necesare contra molipsirii inevitabile a materialismului coruptiv.

Ar fi deci special și de datorita acestor bărbai ai noștri, cari stau în fruntea acțiunii economice-financiare să lucreze, ca o astfel de instituțiune să fie spriginită din partea băncilor noastre.

Deschiderea bibliotecii centrale în Blaj ar însemna un fapt epocal în evoluțiunea spiritului nostru public. Ar fi egal cu descoperirea unei mine de comori spirituale. Din volumele prăfuite și uitate, din manuscrisele vechi ale învățaților călugări din Blaj, din operele genilor mari ai omenirii, concentrate aci la un loc și oferite spre folosul public, s'ar alege și culege încofetul cu incofetul material scump, din care s'ar pute scoate aurul și argintul lumii spirituale românești.

Ceea-ce e o bogată baie de aur pentru lumea economică, ar fi o bibliotecă ca aceasta pentru economia noastră morală.

Așa cum sînt astăzi bibliotecile din Blaj, ori-cît de bogate ar fi ele, sînt inaccesibile; sînt valori fără curs; efecte cari nu contează la bursa comerului spiritual. Comori prețioase, dar' ascunse; băi părăsite, a căror exploatare s'a redus, s'au a încetat de tot. Urme ale unui frumos trecut — dar' urme triste, pe când ele ar pute' să devină foculare de lumină vie și destepătoare.

La razele lor ar fi să ne vedem trecutul, în lumina istoriei, și de fapt nu vedem decît decadența prezentului. La căldura acestei lumini ar trebui să se încălzească pătura cultă a poporului nostru, pe când de fapt, cei mai mulți nici nu știu de lumina acestor așezămînte, ear' puținii cari le vîd sînt cuprinși de fiori în loc de căldură, de fiorii desolațiunii, ear' nu de căldurile îndemnelor la viață și muncă.

Când vezi aceste biblioteci așa cum sînt, te cuprinde o melancolie, în loc de entuziasm, și dacă mai ai tăria să nădăduiești, să crezi într'un viitor mai bun, atunci, ca ultima concluziune a reflexiunilor ce și-se impun minții, zici, ceea-ce a zis și dl Dr. Popovici:

E de datorința noastră morală, să ne grijim ca în vatra străbună să se aprindă din nou focul, care ne lumina în zilele de odinioară și ne încălzea la trebuință. Dacă au murit vestalinel nu e atît vina noastră, ci mai mult a tuturor și urmarea naturală a fost fără înconjur stingerea focului sacru»

În Blaj sînt acum 5—6 biblioteci mai de seamă. Nu mai vorbesc de cele mărune ale unor societăți (biblioteca studenților are aproape 3000 volume), ci numai de cele mai mari, cari sînt trei: 1. cea dela gimnasiu (a profesorilor); 2. cea dela seminar (archidieceșana și a profesorilor dela teologie); 3. cea a lui Cipariu.

Cea mai bine instalată și îngrijită e cea dela gimnasiu. Dar' nu se știe precis câte volume cuprinde; cel puțin în rapoartele gimnasiului nu se spune. Se crede însă că are vre o 6—7 mii volume.

La seminar, în trei sale din parter, spre piață, se află așezată biblioteca archidieceșană și cea a profes-

scrierilor de teologie. Aceasta a fost im- bogătită în timpul din urmă de biblio- teca Metropolitanului Vaneza și a cano- nicilor Dr. Grama și Dr. Rațiu. E foarte bogată în opere vechi; are manuscrise multe și prețioase. Nu e însă catalogi- sată, și localul e prea strimt. — Cu- prinde 6—7 mii volume.

Biblioteca lui Cipariu a fost așe- zată pe la 1887 într-o casă parterre din piață (lângă institutul «Patria»). În ace- lași local e și azi. Ocupă trei camere. Catalog «mi-se pare nu există. Harnicul Cipariu se zicea că-și cunoștea cărțile ca păstorul cel bun oile. «Cine le paște, le cunoaște». Cartea ce a avut-o cândva în mână «și-o știa descrie complet, ce formă, ce volum are, cum e în afară și în lăuntru; și punea mâna pe ea ori- când îi trebuia. De aceea el nu «și-a făcut catalog, deși e așa de bogată, în- cât fără catalog altul nu o poate uti- liza. — Are vre-o 4 mii volume, foarte prețioase.

Va să zică ar fi în total vre-o 16—18 mii de volume de cărți în cele 3 biblio- tece, cari s'ar pute centraliza. Am puté avé deci o bibliotecă mai bogată ca bi- blioteca centrală din București (a uni- versității), despre care am cetit de cu- rând că statul a predat-o în grija *Acade- miei*, dându-i anual câte 25.000 lei pentru întreținerea ei.

Inchipuiți-vă biblioteca aceasta co- losală — față cu care a «Asociațiunii» nici compara nu s'ar pute — aranjată modern, catalogisată bine, așezată într-o sală mare luminoasă, cu camere laterale de lectură, aprovizionată cu opere noué, cu reviste române și străine, cu un bi- bliotecar ori doi, cari să o cunoască bine, — și socotiți apoi ce centru viu de viață intelectuală, ce mină de lucrări literare ar deveni, și ar trebui să devină ea în mijlocul poporului românesc!

Și oare pentru așa ceva se nu se afle bani la Români? Se nu se afle me- cenai? Se poate oare tolera și mai departe o stare de lucruri care pen- tru noi nu e numai tristă, ci chiar ru- ginoasă? Eu nu cred. Cred din contră, că ideea *bibliotecii centrale publice*, se impune. Cred, că ea se va și realiza, și asta va însemna pentru noi toți o epocă de *înviere*, ear' pentru Blaj un nou titlu de glorie și recunoștință.

Observator.

Adunarea „Ardeleni”.

Orăștie, 9 Aprilie 1901.

(Urmare și fine).

Am luat din banii dlui Kaes 1996 cor. îndată-ce a făcut tirgul cu noi cu elec- tricitatea? Apoi da, pentru-oă tirgul nostru așa a fost, ca noi să plătim *da- toriile* dlui Kaes la scadențele lor. D-sa a prezentat băncii lista acelor datorii, și fiindcă eu îi vândusem lemne de 1996 cor. pentru iazul d-sale la moara cu vapor, eram pus și eu pe lista pe care-banca s'o reguleze. «Mi-am ridicat deci *pretențiunea mea proprie* dela da- toraș. — Cu electricitatea am făcut «lu- cru slab». O, fi, dar' pofitiți și nu apro- bați d-voastră contractul și se nu ve- meți că dl Kaes nu-și găsește îndată alt om care să-și financeze afacerea, după-ce noi «i-am întărit-o deja așa frumos! Când am luat-o noi în mână, avea un venit de 17.000 cor., azi, după 1/2 an chiver- nisit de noi, are 40.000 cor., încât deja acum se rentează, și avem prospecte tot mai bune!

Eu am și azi, și mai virtos azi, convingerea intimă, că o *bună afacere* am făcut cu acest aranjament! — Oă moara n'am dat-o noi cu lăcităție, ci dl Kaes dlui Vuleu, ce e în aceasta? La lăcităție își veniau alți Români mai har- nici? Ori era mai bine de o dădeam unui străin? — A perdut institutul la cambii escomptate de mine? Simplu neadevăr. (Aci se arată document oficios despre lăcitarea averii lui Baciul Ioan din Vine- rea, din care reese, că «Ardeleana», «și-a scos până și ultimul crucer și spese și tot, ba și alți datoraiși, și a mai rămas și avere nevândută! Dr. Muntean se uită la document și apoi — tace). — Oă n'am împlinit totdeauna «formele» cutari și cutari? Dar' formele vă sânt, domnilor, importante, sau *fondul*? Și dacă *fondul* e pretutindeni sănătos, pe d-voastre de forme deșerte vă doare?

Convingătoarea vorbire a directo- rului Mihai, a făcut cea mai bună impresie și a fost coperită cu întreit și in- delungi aclamări!

S'a cerut votarea: Propunerea dlui Mihai ca Dr. Mihai să dea încă 6000 cor. cât s'a perdut în moșfa dela Hațeg, a fost respinsă cu 2700 voturi contra 1300; propunerea comitetului de supra- veghere de a nu considera pe Dr. Mihai de singur vinovat pentru neprecauțiunea față de Dr. Muntean și a respinge deci oferta lui de a da din al seu ce s'a plătit lui Dr. Muntean, a fost primită cu 2200 vo-

turi (căci Dr. Mihai s'a reținut dela votare); propunerea dlui Mihai ca Dr. Mihai să plătească provizia dată lui Dr. Klein, a fost asemenea respinsă; propunerea lui Bercian de a da vot de neîncredere direcției și a o amova și a o pune sub acuză (de ce nu de-adreptul în gura tem- niței) a fost respinsă cu indignare, fiind primită numai de Dr. Muntean, V. Domsa, Dr. Moldovan, Ioan Mihai, membru în- suși în direcție, Dr. Draia, ginerele seu, avocatul băncii, și de Bercian Laurian.

S'a primit bilanțul și raportul di- recțiunii și al comitetului de suprave- ghere, și li-s'a dat absolutul.

De aci încolo lucrul a mers mai repede. Considerând turburarea foarte adâncă a înțelegerii dintre membrii direc-ției și colegul lor dl I. Mihai, care cu ginerele d-sale cu tot votară și neîncre- dere direcțiunii, comitetul de suprave- ghere a propus să se detragă domnului Mihai mandatul, căci o colaborare cu dînsul e peste putință! Propunerea s'a primit cu 2300 voturi (vre-o 300 au fost neutre). S'au reales apoi în direcțiune membrii eșiși Dr. Mihai cu 2604 voturi, Nic. Andrei cu 2604, N. Vlad cu 2588, (Dr. Aurel Muntean a primit și el 16 vo- turi). Gruparea lui Dr. Muntean cu vre-o 1200 voturi prezente s'a reținut dela vot.

Incheiem. Dr. Aurel Muntean și cei 5—6 soți ai sei au avut est-ant relativ multe acții. Cum se poate? Așa că au scris câte bune și neune în timp de 3 luni și nu li-s'a răspuns nimic, încât unii acționari au început a crede că poate fi ceva în lucrul. În adunarea de față s'a dovedit de nou cu ce patroane false pusec și voește a face «efect» acest grup de oameni, — credem că dacă a putut prânzi odată relativ bine cu acele... pa- troane, de cînat nu va mai cîna cu ele!

La înfrățirea dascălului din Șimleu.

În numărul 43 al acestui prețuit ziar, am fost spus pe scurt, cum învâ- țătorul român din Șimleu, *Alexiu Fe- dorca*, a sêrbat ziua de 15 Martie a. c.

Vătmăat se vede de cele publicate, «politicianul» nostru în nr. 50 al «Tri- bunei» spune cu emfază, că toate cele făcute au fost numai *din înțelegere* și că *trecutul* lui dovedește cu totul altceva.

În fața ăstorfel de aserțiuni nu-mi rămâne altceva, decât a pune toate la o parte și stimând mai presus de toate publicitatea, să descriu pe acest om în adevăratele sale colori, ca astfel să-l cunoască cei-ce până aci nu-l vor fi cu- noscut.

Puțini vor fi știind, că acest das- căl românesc până în lunile trecute ani de-a rîndul a fost notarul casei bur- ghezești din Șimleu (Polgári olvasókör) și la aniversarea fiecărei zi de 15 Mar- tie a luat protocoale atât de fulminant redactate *în stil patriotic*, încât Ungurii s'au înroșit. Cine nu crede, poftescă a le citi și se va convinge despre ade- vărul aserțiunilor mele.

Apoi așa cred, că nu va nega, că în anul trecut cu ocaziunea colaudării edificiului de justiție a cântat «Isten áld meg a magyart...» cu corul alcătuit pentru de a da un decor mai mare fes- tivității din acea zi.

Acum se venim la *trecutul* cel mai apropiat, la ziua de 15 Martie din anul acesta.

Cum poate un om să vină și în fața publicului mare să nege ceea-ce de fapt a făcut, nu știu; am fost de față (dar' depărțitor), când a cântat orchestra pe bină și Fedorca cu musica la mână a făcut asemenea. Mă pot provoca la oamenii cari au stat chiar la spatele lui.

Seara la cină, Fedorca a ținut 2 toaste, căci pe al treilea nu l-a putut termina.

Toastul prim l-a ținut atunci, când Ungurii s'au declarat (cei de față) a fi de 2 partide, și adeocă ugroniști și 48- tiști. S'a sculat apoi omul nostru și cu vorbe destul de alese le-au explicat cel- lor de față deosebirea dintre cele 2 par- tide și alăturându-se la partida ugroni- stă a preamărit pe președintele ei ca pe adevăratul bărbat politic de stat. Cei de față l-au aplaudat și au zis: «de ar și despre acestea Ugron, «și-ar fi mul- țumitor».

Toastul al doilea a fost cu mult mai interesant. În aceasta a fost vorbă apoi despre «frățietate». A vorbit pe lung despre această temă, însă l-au con- turbat mereu comensanii strigând: «La Viena nu așa ai vorbit».

Cu răspunsul la îmbierea înfrățirii de sine se înțelege, că i-au rămas da- tori până în ziua de astăzi.

Al treilea toast ar fi fost despre iubirea deapropelului. Aceasta însă ne- voidind cei de față a-l asculta, a fost silit a-l întrerupe.

Toate acestea sânt lucruri petrecute în public și prin urmare eu sânt curios a ști, că la *care trecut* se provoacă dar' orul nostru?

Din încredințarea ci a luat parte la toate acestea?

În numele cui a îmbiat atât de mult dragostea și *frățietatea* acelora, cari în acel moment «și-au bătu joo de dînsul și prin el de noi și nu l-au dem- nificat barem de o adevărată atențiune

și cu atât mai puțin de un răspuns cât de slab?

Pe cine a reprezentat el acolo și în numele cui a vorbit?

Toate acestea sânt întrebări la cari, după-cum cunosc eu împrejurările, răs- puns cinstit nu s'a dat și nici nu se poate da...

CHESTIUNI ȘCOLARE.

CONVOCARE.

Membrii despărțământului Sibiu al «Reuniunii învățătorilor greco-catolici din arhiepiscopia gr.-catolică de Alba- Iulia și Făgăraș, cum și toți doritorii înaintării și prosperării culturale a po- porului român, sânt rugați a lua parte la adunarea de primăvară care va ținé Duminecă și Luni, în 21 și 22 Aprilie st. n. a. c. în școala comunală din Orlat, — pe lângă următorul

Program: 1. La 9 ore partici- pare în corpore la serviciul divin. — 2. Cuvânt de deschidere. — 3. Prelegere practică ce va fi la rînd cu cl. V., de I. Stoia, inv. în Orlat. — 4. Alegerea unei comisii pentru încaasarea taxelor (cu- rente și restante). 5. «Cum are să se propună geometria în clasa III, a șco- lei nedeșpărțite» — disertație de Isidor Mihai, inv. în Steneș. — 6. Trac- tarea unui număr ce va fi la rînd în clasa I, de domnișoara Maria Simona, inv. în Orlat. — 7. Cari sânt mijloacele prin cari se pot deda copii a cerceta regulat școala, disertație de Teodor Stoia, inv. director în Vesteș. — 8. Aprecia- rearea prelegerilor și disertațiilor de sub p. 3, 5, 6 și 7. — 9. Raport general. — 10. Raportul casarului și bibliotecarului. — 11. Alegerea unei comisii pentru cenzurarea rapoartelor. — 12. Statorirea bugetului pe anul viitor de gestiune. — 13. Raportul comisiiunilor emise pentru redactarea unui proiect de statute, pentru înființarea unei reuniuni de în- mormentare a tuturor învățătorilor din arhiepiscopie. — 14. Raportul comisiiunilor pentru studiarea schimbării regulamen- tului arhiepiscopescan. — 15. Raportul comisiiunilor emise. — 16. Alegerea alor 2 membri verificatori. — 17. Eventuale propuneri. — 18. Alegerea oficialilor. — 19. Închiderea adunării.

Orlat, la 29 Martie 1901.

Leon Maior,
președinte.

Aurel Pinteș,
notar.

Cronica zilei.

Sibiu, 17 Aprilie n. 1901.

Învierea lui Christos a fost sêr- bată în bisericile române din Sibiu cu obicinuita evlavie și solemnitate. În bi- serica catedrală a pontificat însuși Esec- lența Sa I. P. S. Domn arhiepiscop și metropolit Ioan Meșianu cu asistență numeroasă și strălucită. Frumosele cân- tări au fost executate de corul sub con- ducerea dlui profesor Timotei Popovici. I. P. S. Sa a ținut și de astă-dată o cu- vîntare plină de duh și de înțelepciune, arătând importanța zilei marelui învierii Domnului. Cuvintele iubitelui arhipă- stor au fost ascultate cu multă evlavie de numărul și alesul public întrunit în biserică. Esecleția Sa a primit de sfintele sêrbători felicitările obicinuite și a intrunit la înalta sa masă pe membrii inteligenței române din Sibiu.

Donațiuni. Dl Nicolau Penciu, jude reg. cercual în pensiuie, a donat — precum ni-se scrie din Veneția- inferioară — biseriei gr.-or. de acolo două parcele de pământ în valoare de 84 co- roane, cari s'au trecut pe numele bis- ericeii cu drept de proprietate. Bisericii gr.-cat. din aceeași comună, dl N. Penciu încă i-a dăruit două pămînturi în va- loare de 60 coroane, cari deasemenea s'au transcris ca proprietate pe numele biseriei, ear' pentru repararea acesteia biseriei a dăruit 100 cor. în bani gata, dați la mîna curaturului prim. — Fapta nobilă se laudă de sine.

Sedintă publică. Societatea de lectură a tinerimii dela institutul teol- ogic-pedagogic gr.-or. român din Arad invită la sedința publică, ce se va ținé la «Dumineca Tomii», în 8/21 Aprilie 1901, în sala seminarială. Inceputul la 6 ore seara. Pentru comitet: *Constantin Mihulin*, președinte. *Samuil Iacob*, secretar.

Programa: 1. «Christos a învîtat» de T. Lugojan, esec. de corul societății. — 2. «Cuvînt de deschidere», rostit de președintele societății Constantin Mihulin, cleric cl. III. — 3. «Regina Ostrogoților» de G. Coșbuc, decl. de Zacharie Moga, cleric cl. I. — 4. «Cântecul oșteanului» de I. Costescu, esec. de corul societății. — 5. «Legea strămoșească a Românilor, ca ocrotitoarea și susținătoare individuali- tății lor naționale», disert. de Ioan Ardelean, cleric cl. III. — 6. «Foaie verde de mohor» de T. Popovici, esec. de co- rul societății. — 7. «Herșcu Boccegiul» de V. Alexandri, pred. de Atanasie Sîrca, pedagog cl. IV. — 8. «In vale», melodie franceză, esec de corul societății. 9. «Ele- mentul confesional în educațiune», disert. de A. Gurbădan, pedagog cl. IV. — 10. «Ce te legeni codrule?» de I. Vorobchie- vich, esec. de corul societății. — 11.

«Despot Vodă» (fragment) de V. Ale- xandri, decl. de Romul R. Rațiu, cleric cl. I. — 12. «Marșul cântăreților» de. C. G. Porumbescu, esec. de corul societății.

Dela «Asociațiune». Ieri s'a întrun- it în *ședință* aici în Sibiu *secția istorică* a «Asociațiunii» pentru literatura română și cultura poporului român. La ședință au participat d-nii Iosif St. *Sulufiu*, Dr. Augustin *Bunea* și Vasile *Goldis*. S'a decis editarea pe spesele «Asociațiunii» și sub îngrijirea dlui canonic Dr. Aug. Bunea a unor documente prețioase află- toare în arhivele Blajului despre re- censementul populațiunii din Ardeal (afară de Brașov și Teara-Bărsii) făcut sub împărăteasa Maria Tereșia la anul 1750. La propunerea biroului «Asocia- tiunii» secția a mai decis a iniția edarea unui *Lexicon al numelor de localități românești* din Ardeal și Ungaria. Cu conducerea acestei lucrări a fost încre- dîntă referentul secției, dl profesor Va- silie Goldis. În fine tot referentul a fost însărcinat să elaboreze până la proxima ședință (la Rosalii) un *program de ac- tiune* pentru lucrările secției istorice.

Moștenitorul de tron al Germa- niei la Viena, a fost primit foarte ami- cal din partea bătrînilor nostru Mo- narch. În toasturile schimbate la prân- zut dat în onoarea tînrului prinț s'a făcut alusiune și la *tripla alianță*, ac- centuându-se amicitia și raportul intim al celor două dinastii. Poporul vienez însă a rămas departe de manifestațiuni; se vede, că nu este așa de încântat pentru Germania. Maghiarii încă s'au ales cu o... decepțiune din această vi- sită. Anume ei luau ca sigur, că fiul lui Wilhelm II. va cerceta și *Budapeșta* și vor ave din nou ocaziune să... ma- nifesteze. Păcat, căci mari «Ejen»-uri ar fi rîsunat din găteliurile patrioților no- stri!

Post festa. Se știe, că de multă agitație a produs nu numai în Fran- cia, ci în toată lumea chestia *Dreyfus*. Presa cumpărată de Jidovi nu se sfia a lovî din mîna cel mai pervers în cinstea na- ționii franceze de dragul unui trădător. Că nu *subțrea de adevăr*, ci *interese ma- teriale* i-au condus pe aprigii apărători ai lui Dreyfus, se vede și dintr'o epi- stolă a lui *Yves Epyjot*, care în zia- rul parisan «*Sidole*» își ia adio dela ce- titori, declarînd *încetarea* ziarului, de oare-ce acum un ziar dreyfusist, filo- englez și anticlerical nu poate exista în Franța. Spune apoi, că «*Sidole*» a pri- mit pentru susținerea cauzei lui Drey- fus un *million de franci*! Au răscum- părat Jidovii pe Dreyfus din mîna ju- stiției franceze, dar' după-cum se vede, l-au plătit bine...

Paști albe. Duminecă, ziua primă de Paști, natura ne-a făcut o surprin- dere cam neplăcută. După-ce înainte de amiază plouase neîntrerupt, punct la ora 1 p. m. începî să ningă și a nins neîncopt cu fulgi mari și deși până seara tîrziu. Un strat gros de zăpadă s'a așezat pe strade și pe cope- rișele caselor, ear' pomii împodobiți fru- mos cu muguri bine dezvoltăți trebuiră să se plece și să se rupă sub greutatea zăpezii. În mai multe locuri ale ora- șului (strada Cîsnădiei, strada Faurului, piața mare etc.) sîrmele telefonice s'au rupt și au căzut peste cele încărcate cu electricitate și de acolo până jos în stradă. Prin contactul cu curentul elec- tric, sîrmele acestea încă s'au încărcat cu electricitate. De aceea se întimplă, că atîngîndu-se de ele, fură momentan omorîți patru cai, ear' trei fură greu răniți. Un servitor dela poștă și o ser- vitoare încă au fost greu atinși de cu- rentul electric. Poliția a luat imediat măsurile de precauțiune. Din cauza ru- perii sîrmelor, a fost întreruptă și co- municația telegrafică. — Pe munții din jurul Clujului încă a căzut zăpadă groasă, din care cauză temperatura s'a răcit foarte tare. În Sibiu a doua și a treia zi de Paști timpul a fost frumos, ză- pada s'a topit. Astăzi earăși a început se plouă.

Sovinism bădăran. Este bine cu- noscută ura ce o au Ungurii față de limba și cultura germană pe care de altfel au plagiat-o fără cruțare. În zilele trecute direcția teatrului maghiar din Budapeșta invitînd o trupă germană din Berlin pentru a da ca oaspe câteva reprezentații teatrale, a cerut spre sco- pul acesta concesiune dela comisă de instrucție publică a capitalei. Și comi- sia a și propus să se dea concesiia. Atăta le-a trebuit kossuthiștilor, pentru-ca să-și verse earăși veninoasele bale. Eată ce le pune în vedere oșpeșilor berlinezi ziarul «*E-s*», în cazul, că i-ar pune potea să vină în capitala Ungariei: «Vom sta ochi n' ochii acestor apostoli germani și credem, că și tinerimea ma- ghiară va asista la înfălnirea asta. Duș- manul a sosit! În contra acestora tre- buie să demonstrăm! Dacă este adevă- rată văpaia, cu care de atâtea-ori a voit să apere tinerimea sentimentul național maghiar, atunci să poftescă să se or- ganizeze și să se *înarmeze contra Nem- filor*».

O nouă baie de aur s'a aflat la Băișoara, în comitatul Turda-Arieș. Pe lângă aur se mai află în cantitate mare argint și coșior.

† Generalul T. cav. de Seracin. Am adus în nrul trecut trista știre despre moartea generalului *Seracin*. Eată unele date din viața decedatului general. Născut în Caransebeș pe la 1836, stu- diile militare «și le-a făcut în Wiener-Neustadt, ear' absolvînd a servit atîta la regiment cât și la institutul geografic și școala militară. Treptat a fost co- mandant de regiment, brigadă și divizie. A luat parte la războiul contra Dane- marcei, 1864, apoi la războiul contra Prusiei și în urmă la ocupațiunea Bos- nioi și Herțegovinei, 1877—78. În urma meritelor și vitejiei sale a fost distins cu *crucea militară* pentru merite, apoi cu *crucea de comtur* al ordului Francisc Iosif. În 1894 a trecut la pensie și de atunci trăia retras în Caransebeș.

Falsificatori de bani. La Arad s'a descoperit o bandă, care de mai mult timp a imprăștiat prin țeară piese false de o coroană, de un florin și de cinci coroane. Poliția a prins pe femeia de 60 de ani, *Ionescu*, tocmai în momen- tul când voia să-și plătească cu o mo- nedă de cinci coroane pâinea cumpărată. La casa ei s'au aflat mașinării, modele de ghips și alte aparate. Până acum sînt deșinate 14 persoane, între cari Ioan *Podoba*, proprietar de casă și G. *Pinty*.

Poporațiunea Sêrbiei la 31 Dec. 1900 a fost de 2,535.066 suflete. Sporul în cinci ani din urmă este de 181.286. Orașul Belgrad are 70.516 locuitori.

Catedra de istoria națională la universitatea din București. Dl V. A. Urechîș încețează de a ocupa catedra de istorie a Românilor la facultatea de litere din București, cu începere dela 1 Aprilie 1901.

Se crede, că această catedră va continua a fi suplinită de dl Gideiu până la esamenele anuale, ear' apoi e pro- babil că se va da domnului profesor I. Bian.

Ziarul «La Roumanie». Împreju- rările cari au îndemnat, la un moment dat, pe dl Papamihalopol să părăsească ziarul «La Roumanie» pentru a întemeia un alt ziar francez, fiind cu totul înlă- turate, «La Roumanie» va urma să apară cu aceeași redacție și sub direcția dlui M. E. Papamihalopol, care rămîne singurul și unicul proprietar al acestui ziar. «La Roumanie» a rămas ziar au- torizat al partidului conservator.

Exercir-Reglementul. În urma per- fecționării la care a ajuns tehnica mi- litară prin ultimele descoperiri, — M. Sa Monarchul a dispus, că Exercir-Regle- mentul infanteriștilor trebuie revizuit și îndreptat. Spre scopul acesta s'a întrun- it la Viena o comisiune compusă din comandanți trupelor și din alți ge- nerali sub preșidiul moștenitorului *Fran- cisc Ferdinand*.

O anecdotă despre tripla-alianță. Cancelarul german, contele *Bilow*, aștep- tînd la München plecarea trenului, vor- bia preumblîndu-se pe o stradă din apropierea gării cu ambasadorul pru- sian din München. Intrăceea se înfălni cu un vechiu prieten al seu, care îi puse de-adreptul întrebarea ce:

— Adevărat e, că Italia se desface de tripla-alianță? — Înainte de a fi dat răspunsul, eată trecu pe lângă ei o trăs-ură, în care se afla nunțul papal.

— Dragă conte, — răspune cance- larul german, — fugi iute după trăsura. Nunțul poate să-ți dea lămuriri mai bune decât mine.

— Dar' așa de introdus este nun- țul papal în secretele guvernului ita- lian?

— Nu știu, — replică Bilow, — dar' atît ca reprezentant al Papei, cât și ca prelat stă mai aproape de D-zen, decât mine, și poate vei afla mai curînd dela el, ce planuri au Italianii.

Esundări în Marmatîia. Din Mar- ramurêș primim știrea, că în urma plo- lor calde din săptămîna trecută, zăpada de pe munți a început să se topească în cantități tot mai mari, așa că toate apele, dar' mai ales Tisa a devenit așa de mare, încât a *esundat*, rupînd zăgăsurii și acoperind teritoriul considerabil în jurul seu. Pagnubele cauzate sînt mari. Lemnele de plute, cari se aflau gata spre transport au fost *duse de apă*, așa, că paguba erarului e de vre-o 100.000 coroane.

La marină. Pentru meseriagi no- stri din ramura ferăritului este deschisă o nouă cale de a-și asigura un viitor fericit. La marina noastră sînt alătura- te două școli pentru mecanici: un curs de mecaniști și o școală pentru elevi de mașină. În școala aceasta se primesc băieți, cari se însinuă de bună- voe, au etatea de 14—16 ani și au ter- minat 6 ani în școala populară. După o instrucție de 3 ani se numesc matroz de mașină sau suboficieri de mașină. La cursul de mecaniști, care ține 1/2—1 an, se primesc ferari, mecanici, lăcătuși, alamași etc., cari devin la un esă- men de primire hărnicia lor. Și ace- stia es ca matrozii sau suboficieri de mașină. Dacă ne gîndim, că după 8—12 ani «jung la lefuri de 2400—4400 cor., nu putem din destul recomanda și Româ- nilor nostri să îmbrățoseze și ocupați- nea aceasta. Rugările pentru curs și pen- tru prezentarea ca voluntar la marină trebuie adresate la corpul de armată de

matrozi ces. și reg. în Pola, cărora trebuie alăturate atestat de botez (17 ani impliniți), adeverință dela pretură sau magistrat, că nu e nici o cauză împedecătoare, învoirea tatălui sau a tuturor și atestatul școlar resp. de învățare.

Concurs bisericești-scolare. *Archidieceza gr.-or.* din Sibiu. Parohia clasa II. din Săcărâmb, protopresb. Devei. Emol.: Cuartir liber, 1020 coroane din casa bisericești, venite accidentale, ajut. dela stat. Terminul 6 Mai n.

Dieceza gr.-or. Arad. Parohiile din Mehala, protopresb. Timișoarei. Terminul 14 Aprilie v. — Parohia cl. III. din Dușeti, protopresb. Beiușului. Termin 23 Aprilie v.

Vieța socială.

Concertul și petrecerea din Seliște.

Reuniunea română de cântări din Seliște a aranjat a doua zi de Paști un concert, al cărui rezultat este un nou titlu de onoare pentru inteligența și poporul din această fruntașă între fruntașele comune românești.

Noi Ardeleni nici nu putem arăta afară de Brașov, Sibiu și Blaj activitate atât de serioasă și de prețioasă pe terenul muzicii, câtă ne-a arătat puternicul cor mixt al Seliștenilor, condus de dl. învățtor Iuliu Crișan. E greu să cuprindă omul într-o singură privire ființa și valoarea acestui cor. Îți trebuie răgaz, ca să vezi și să apreciezi totul. Un cor de 60 persoane e dovadă de interesul societății față de reuniune. Că între cântăreți vezi stând doctori în medicină și oameni cu cultură academică alături de comercianți, industriași și țărani, este semnul de bucurie, că la Seliște avem o societate încheată și completă și că la lucruri bune toți se pricep și se îndesă. Genial trebuie să fie raportorul, care să știe spune, ce merită a fi relevat în punctul prim, frumusețea naturală dată Seliștenilor dela Dumnezu, vestitul costum național moștenit dela strămoși și păstrat cu multă sumpătate, ca ochii, sau disciplina eternă și internă susținută în cor de harnicul și zelosul conducător.

Aproape tot satul a luat parte la srbătoarea aranjată de reuniune. Au fost și câțiva vecini din Tilișca, Vale, dela Mercuria și din Sibiu. Tilișcanii ar fi venit mai mulți, dar' se temeau că sala e prea mică și nu vor încăpea așa de mulți.

Esecutarea tuturor punctelor din program a fost pe deplin mulțumitoare. Se înțelege, că marele public are gusturile cele mai bune. Mai mult a plăcut cântările naționale *„Hei, leliță din cel sat“* și *„Sărmană trunză“*, amândouă aranjate de G. Dima. A impus în admirabilă ascultare esecutarea *Psalmului XVI. de Mandyczewski*. A legănat fantasia corul de dame *„Barcarola“* de J. Brahms, ear' *„Margul lui Mihailu Eroul“* de I. Vidu a făcut să vibreze de accente eroice multimea publicului întrunit. Doamna Eugenia Doboia a fermecat deasemenea prin acompaniamentul la pian auzul ascultătorilor.

Am regretat, că domnișoara Veturia Pap n'a putut să ne prezente în declamație poezia lui G. Coșbuc *„Zina Ivierii“*. Dar' dl. învățtor Ilie Hociotă s'a achitat în mod frumos și cavaleresc de datoria de a o înlocui la declamație. Păreră noastră este, că d-sa este un bun și sigur declamator.

După concert a urmat masă comună, servită cu prieciere specială de întreprinzătorul român dela „Hotel Comunal“. La masă s'au făcut constatările oficiale despre rezultatul concertului și despre vrednicia celor-ce ostenses pentru înaintarea reuniunii de cântări. Dl. dirigint I. Crișan a ținut primul toast pentru publicul asistent. Dl. protopop Dr. Stroia a arătat, cum Seliștea în privința organizării sale sociale și economice este neîntrecută chiar și de cele mai mari orașe românești. Închină pentru reuniune și conducătorul ei, cari progresează văzând cu ochii. A mai vorbit d-nul Dr. Șpan pentru reuniune, pentru dame etc.

Veseli de cele isprăvite s'au pus apoi oamenii la joc și au jucat cu foc și cu patimă și „și-au petrecut până la răsaritul soarelui joand apoi unii au întreprins o excursiune la fântâna Foltii.

Onoare Seliștenilor, cari sunt călăuzi de învățatori harnici, de frunțișori cu inimă ca notarul Hențu și doctorul Comga, și cari voinici sunt la muncă, voinici și la petrecere!

Concert și petrecere în Boița.

Corpul învățătoresc dela școala fruntașă comune curat românești Boița, a aranjat a doua zi de Paști (2 Aprilie v. a. c.) o producție musicală-declamațională împreună cu joc. Partea musicală a producției constă din 5 cântări: *„Sună buciul de alarmă“* de I. Simionescu; *„Noaptea de...“* de P. marea lină, de I. Wiest; *„Sai Române, sai în joc“* de T. Cerneș; *„Momente dulci“* a fost esecutată în 2 voci de băieți și fete ai școlii române de acolo, sub conducerea harnicului învățtor și cleric absolut *Andrei Ludu*. Cântările deși grele și copii neîndemnată — au fost esecutate corect și sigur, ba în câte unele locuri chiar cu

sentiment predate, așa, că impresiunea generală a fost cât se poate mai mulțumitoare. Onoare dlui Ludu.

Partea declamatorie a constat din 2 poezii: *„Plugul blastemat“*, de V. Alexandri și *„Dumneșele“*, de G. Coșbuc, recitate de 2 elevi ai școlii, și dintr-o piesă teatrală: *„Bucoavnă n'a învâțat și umblă după însurat“*, predată de 3 tineri și 2 fete. Această din urmă a cauzat o deosebită veselie între cei prezenți și mai cu seamă între țărani. Furtuna aplauselor a răsplătit munca celor-ce s'au ostensit.

În sfârșit sosi și mult așteptatul joc și încă... ce mai joc. Sala deși destul de spațioasă era prea mică pentru atâtă suflă de om, cât se adunase în ea parte ca să privească, parte ca să joace. Celor-ce n'au participat într'adevăr le poată fi ciudă. — Suflăte zelose și neobosite se arătau pretutindeni. Și dacă jocul a decurs așa de animat, e a se atributei această numai pușinilor „fluturii“, cari sprinteni și ușori ca penele sburau în jurul coroanei de flori a multilor cavaleri. În zori de zi petrecerea s'a încheiat și fiecare s'a depărtat din sala de dans ducând cu sine suvenirul unei nopți nedurmite... și o amintire mai mult.

I. G.

Concertul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“.

„Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ invită la concertul împreună cu teatru și joc, ce se va aranja Duminecă, la 8/21 Aprilie 1901, în sala cea mare dela „Gesellschaftshaus“. Corurile se dirigează de dl. Candid Popa, învățtor la școala de aplicație de pe lângă seminarul „Andreian“. O parte a evenimentului venit curat este destinată fondului pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare. Începutul la orele 7 și jum. seara. Prețul de intrare: de familie (3 persoane) 3 coroane 60 bani, pentru domni 2 coroane (membrii reuniunii 1 coroană 60 bani), pentru dame 1 cor. 20 bani. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice.

Programa: I. Concert. Motto: „Uniți în cuget și simțiri, Cântăm cântări de înfrățiri“. 1. „Rugăciune“, cor mixt de W. Hempel. — 2. „Rămas bun codrului“, cor mixt de Mendelssohn B. — 3. a) „Din departare“, cor bărbătesc de Vorobievici; b) „Zorirea“, cor bărbătesc de G. Attenhofer. — 4. a) „Scumpă dragă copilă“, cor mixt de G. Dima; b) „Mășă mărtaș“, cor mixt de T. Popovici. — 5. „Hora Plevnei“, cor mixt de Gr. Ventura. II. Teatru. „Drumul de feră“, comedie cu cântece în un act, de Vasile Alexandri. După producție urmează joc.

Producție teatrală-musicală în Orlat.

Corpul învățătoresc din Orlat invită la producția teatrală musicală care se va da Duminecă, în 21 Aprilie st. n. 1901, în sală la „Hitch“. Începutul la 8 ore seara. Prețul de intrare: Locul I. 1 coroană 60 bani; Locul II. 1 coroană; Locul III. 60 bani. Suprasolviri și oferte maritimioase se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice.

Program: 1. a) „Coroana eufundată“, cor de plugari; b) „Sună buciul“, cor de plugari. — 2. „Rada“, poezie de G. Coșbuc, declamată de... — 3. a) „Toamna“, cor de plugari; b) „Păsărică“, cor de plugari. — 4. „Satira III.“ a lui Eminescu, declamată de... — 5. a) „Tainic se luptă“, cor de plugari; b) „Sum Român“, cor de plugari. „Biletul de tramvai“, comedie într'un act de Gr. Mărunțean. Joc.

Producție teatrală împreună cu joc în Alba-Iulia.

Inteligența română din Alba-Iulia și jur, cu ocaziunea conferinței învățătorești invită la producția teatrală împreună cu dans, în 18 Aprilie st. n. a. c. în hotelul „Elisabeth“. Venitul curat e destinat în favorul școlii gr.-or. din Alba-Iulia. Începutul la 7 ore seara. Prețul de intrare: locul I. 2 coroane, locul II. 1 coroană 60 bani, locul III. 1 coroană, loc de stat 80 bani. Bilete se pot cumpăra la dl. Iuliu Roșca, învățtor și seara la casă. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita ziaristice.

Programa: „Numai una“, poezie de G. Coșbuc, declamată de domnul Ioan Stan, învățtor. — Dialog, fragment din Ovidiu, de Alexandri, scena IV. și V. din actul al V-lea, predat de domni... și Iuliu Roșca, învățtor. „Un om bucoacă“, comedie într'un act localizată de Maria Baiulescu.

Concurs literar.

Din impulsul nobil și generos al Magnificoanei Sale domnului Ștefan Antonescu, cavalier al ordinului Francisc Iosif, președinte de sedria orfanală comit. în pensiu, deputat sinodal, asesor consistorial și membru fondator al reuniunii noastre învățătorești, etc., adunarea generală ordinară dela 1/13 Iulie 1900 a învâțat, ear' comitetul central al reuniunii a decis în ședința sa ordinară dela 1/14 Martie 1901 a se ecrire premii de 50 de coroane valută de aur pentru cea mai bună lucrare despre legumărit și pomărit practice.

Subsemnații, aducând această la cunoștința tuturor celor competenți, ne

permitem a espune în cele următoare modalități, ce au să fie observate într'elaborarea sus amintitului operat:

1. Operatul are să fie scriere populară despre legumărit și pomărit și să ocupe cel mult 4 coale tipărite octav.

2. Conținutul să fie scris în limbaj ușor și să constee din două părți.

Partea primă să tracteze despre legumărit, cu deosebită privire la acele soiuri de legume, ce sunt mai avantajoase pentru folosul și traiul săteanului român. Este de dorit a se spune și modurile, cum să se facă pregătirea necesară pentru sădire și ulterioara dezvoltare a legumelor. Să se arete morburile, ce pot obveni între legume și mijloacele de vindecare. Să se espună folosul ce l'ar avea poporul nostru din legumărit, dacă l'ar succeda să ocupe dînsul cu legumele sale piețele din apropiere.

Partea a doua să tracteze despre cultivarea tuturor pomilor din patria noastră. Aici să se vorbească în deplină cunoștință de cauză despre sădirea, altoirea cultivarea și folosul pomilor; apoi despre diferitele morburii obveninde — și despre stîrpirea lor; despre acele specii de poame, cari pe la noi — sau peste tot au mai mare creștere, conform calității și a timpului lor de coacere. Prin compararea pomiculturii raționale cu cea practisată astăzi, să se arete avantajile pentru popor. Cu date concrete să se arete folosul esportului de poame și venitul aproximativ al unei grădine de pomi, considerând ori-ce spese de cultivare.

3. Terminul de concurs îl fixăm pe ziua de 1 August st. n. 1901 și rugăm pe toți cei chemați a-și trimite operatele, scrise cu mână proprie, dar' fără subscriere, la subsemnatul președinte al reuniunii în Arad strada Uj-terem nr. 6, pe lângă o cuvertă sigilată ce se cuprindă în sine însuși numele autorului cu subscrierea proprie, dar' pe cuvertă să fie scris un text ca motto, ce să se afle în fruntea manuscrisului respectiv.

Din ședința ordinară a comitetului central ținută la 1/14 Martie 1901 în sala cea mică a seminarului diocesan.

Arad 5 Aprilie n. 1901.

Prof. Teodor Ceantea, Iosif Tisu, președinte, secretar I.

CĂRȚI ȘI REVISTE.

A apărut:

Uniunea Românilor din Transilvania cu biserica romano-catolică sub împăratul Leopold I., de Dr. teol. G. Popovici, protopresbiter oriental român în Lugoj. Lugoj în 1901. Editura autorului. Tipar tipografiei diocesane din Caransebeș. Prețul pentru Austro-Ungaria 2 coroane 50 bani, pentru România 3 lei.

După o introducere, care prezintă o privire fugitivă asupra bisericii ortodoxe, până la ajungerea Ardealului sub casa austriacă, autorul arată toate fazele prin care a trecut actul unirii sub Teofil și Atanasii și cum a fost apreciată aceasta de scriitorii gr.-cat. și gr.-or. Studiul, basat pe un bogat material scos din documente și alte scrieri referitoare la acest obiect, se termină cu o reprieve în istoria bisericească a Românilor ortodocși din țările coroanei ungare dela uniune până în anul 1900.

PARTEA LITERARĂ.

Ponțiu Pilat.

Dintre Romanii cei vechi puțin au ajuns să fie pomeniți așa de des ca Ponțiu Pilat sau cum îi zicem noi greșit Pilat din Pont. Renumele are a 'și-l mulțumim împrejurării, că sfînții părinți adunați în sinodul ecumenic dela Nicea în anul 325, i-au vîrit și numele lui în Credeu și de atunci e rostit, dimpreună cu acesta, de creștinii bîtrâni și tineri, în biserică, în școală și acasă.

Pilat era din familia Ponților (gens Pontia, deci nu era din Pont) și ajunsese în anul 26 după Christos ca guvernator al Iudeei, Samariei și Idumeiei, unde a stat până la anul 36 după Christos, așadar chiar în timpul, când Mântuitorul nostru a pătimit și s'a răstignit pentru noi. Regedința lui Pilat era în Cesarea, câte-odată însă și în Ierusalim, mai cu seamă la sărbători, când se adunau Evreii din toate părțile ca să asiste la slujbele din templul cel mare. În Ierusalim locuia în palatul lui Irod cel mare.

Scriitorii jidani îi prezentă ca „cel mai mare tiran, care a întrecut pe toți Romanii în cruzime“. Adevărul istoric este, că Ponțiu Pilat, ca și predecesorii sei, a avut mult să sufere din cauza fanatismului evreiesc, care mereu provoca răscoale. Înăbușind una din aceste răscoale, Jidovii au făcut prădă la împăratul Tiberiu, care a însărcinat pe Vitellius, pretorul Siriei, cu cercetarea. Făcând ace-

sta un raport nefavorabil, Pilat a fost revocat din postul avut și chemat la Roma, unde a sosit în Martie anul 37.

Despre sfârșitul lui Pilat ne spune Eusebiu, că s'ar fi sinucis pe timpul lui Caligula în Viena din Galia (Francia), după alții ar fi fost decapitat sub Nero. Sînt mai multe versiuni despre moartea lui, nici una însă nu e adevărită istoricește. Despre femeia lui, Claudia Procula, spune tradiția bisericească, că a fost creștină, de aceea a și fost pusă între sfinte de unele biserici, ba biserica etiopeană l'a pus chiar și pe Pilat între sfînți, pentru-că nu e vinovat de moartea lui Christos.

Pilat privit după cele-ce aflăm despre el în Testamentul nou, nu ni-se arată ca om crud și dacă a lăsat pe Evrei să-și satisfacă paimei, pentru ei nimicoitoare, de a vedea pe Mântuitorul răstignit, a făcut aceasta, precum se vede, mai mult ca să scape de primejdia de a-și atrage ura tiranului, care ședea pe tronul dela Roma.

(Din „Foaia Poporului“).

MAI NOU.

Terminul alegerilor.

„Magyarország“ de azi serie, că Széll a declarat, că alegerile dietale se vor face în prima lună de toamnă, va să zică în Septemvrie.

Generalul French prins.

Din Londra se depezează, că Buris, sub conducerea lui De Wett și favorisat de ceață, au prins pe generalul French dimpreună cu 500 Englezi.

Turcia și Bulgaria.

Beul Medjib a adresat din nou guvernului bulgar o notă, prin care cere de urgență disolvarea comitetului macedonean și oprirea adunărilor aranjate de comitet.

Un mare meeting s'a ținut în Sofia sub cerul liber. Au luat parte vre-o 10.000 de oameni. S'au ținut discursuri vehemente în contra principelui și în contra Rusiei și s'a votat încredere lui Sarafoff. Autoritățile au dat curs liber adunării. În toată Bulgaria s'au ținut adunări sgomotoase.

Bibliografie.

O nouă carte de contabilitate A eșit de sub tipar broșura „Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă“, de I. C. Panțu, profesor la școala comercială superioară din Brașov. Cartea aceasta, scrisă într'un limbaj cât se poate mai ușor, este menită a lăși cunoștințele de contabilitate dina poporul nostru. Purcînd mii-eseemple practice autorul stabilește regulile de lipsă și principiile contabilității, făcînd un curs complet al acestei științe, astfel că ori-cine are interes se poate iniția cu ușurință în contabilitate. Recomandăm această carte cu deosebire învățătorilor, preoților, comercianților precum și tuturor, cari stau în legătură cu băncile noastre. Cartea se estinde pe 14 coale de tip. 8° mare I—VIII+213 pag. Prețul este 2 cor. + porto postal 20 bani. Se poate procura dela librăria arhidieceană din Sibiu, dela tipografia A. Murășianu, librăria N. I. Ciurcu în Brașov și dela librăria seminarului gr.-cat. din Blaj.

Scrisori către plugari, de Constantin Sandu, diplomat al școlii de agricultură dela Herăstrău. Este o broșură a bibliotecii populare a administrației domeniului coroanei. Administrațiunea domeniului coroanei a edat până acum 19 broșuri pentru țărani, de cuprins mai cu seamă economic. „Scrisori către plugari“ este broșura sau carticica a XIX-a și e împodobită cu portretele MM. LL. Regele și Regina și cu mai multe ilustrații în text.

Carticica cuprinde mai multe capitole economice, instructive, d. e. Pluguri. — Arături. — Grape. — Sămănașul. — Despre fenețe etc., scrise toate în limbaj ușor, popular.

Vorbe înțelepte. Maxime și reflecțiuni din literatura universală, culese de Aurel C. Popovici, București. Editura institutului de arte grafice și editură „Minerva“, 1900. Este o bogată colecție de maxime, adunate cu multă sîrguință și pricepere de vrednicul nostru compatriot Aurel C. Popovici. Cartea are format 8-av mic, portativ și 316 pag. cuprînzînd la 1300 de maxime și sentențe, tot atâtea perle prețioase ale cugetării celor mai renumiți scriitori și bărbați de valoare ai tuturor popoarelor. Prețul este 1 leu 50 bani.

Prăsierea pomilor, prepararea și păstrarea poamelor, de Nicolau Albani, învățtor dirig domenal în Sămbăta-inferioară, com. Făgăraș.

Îmbucurătoarea propagandă, ce se face de un șir de ani pentru lășirea pomăritului atât de rentabil la noi, e de a se mulțumi în prima linie a celei pleiade de învățatori harnici — nu prea mulți până acum — care prin vorbă și faptă s'au făcut apostolii lui. În fruntea acestora trebuie pus dl. Nicolae Albani, care în decurs de 16 ani, pe lângă multe conferințe pomologice ținute prin comunele comitatului Făgăraș, a distribuit parte din propria-i grădină școlară, parte miilcind dela peșnișurile statului la 20.000 pomi. În carticica de față, înzestrată cu multe și frumoase ilustrațiuni, și-a depus rodul experiențelor sale făcute într'un șir lung de ani pe terenul pomăritului. Într'un limbaj popular descoperă într'un mod firesc tainele pomăritului, începînd cu căștigarea semințel, cultura pădușilor, altoitul și terminînd cu cultura altorilor și arătarea mijloacelor, cari să ne ajute a valorisa cât mai bine poamele.

Cartea, și ea exterior foarte plăcută se poate procura cu prețul de 30 cr. (60 bani + 6 bani porto) dela autor sau dela „Tipografia“, societate pe acții în Sibiu.

„Enciclopedia Română“, publicată din însărcinarea și sub auspiciile „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, de Dr. C. Diaconovici, primsecretarul „Asociațiunii“.

Din această folositoare publicațiune a apărut fasc. XXIII., care cuprinde cuvintele Manlius—Mira, laolaltă aproape 1300 articole, între cari un bogat material istoric și biografic de interes deosebit pentru Români; amintim titluri: Manolescu, Manu, Maniu, Marcovici, Marghiloman, Marian, Marienescu, Marin, Măzescu, Massim, Mateiu Corvinul, Mavrogheni, Mateescu, Maxim, Meissner, Melchisedec, Meșianu, Micle, Mihăilescu, Mihail, Mihalcea, Mihályi, Mihnea, Millo, Mincu, Minovici, etc., apoi din istoria universală: Maria Teresia, Martinovici, Martinuzzi, Medo-Persi, Menumorat, Miștrățușă, etc. Dintre celelalte scrieri mai mari și importante, remarcăm: o valoroasă serie de articole de medicină, igienă și balneologie, lucrata de Dr. I. Felix (Masagiu, Maternitatea, Medicina, Miasma, etc.), E. Felix (Melancolia), Imerwol (Meninge, Măduva) și Dr. Vuia (Marianbad, Melencze, Meran, etc.); numeroase articole din botanică de Panțu, Radian și Procopovici, din mineralogie de Mrazek (Marmora) și Murgoci (Metamorfosa rocilor), din zoologie de Dr. N. Leon (Metamorfosa, Mimetism, etc.), Moisiu și Popescu-Voitești, din chimie de Minovici (Mercuriu, etc.), din filosofie de Dragomirescu (Materialism, Metafizica, Mill, etc.), Pletos și Nigri, din mitologie de At. M. Marienescu (Mars, Mercur, Minerva etc.), din istoria bisericească de Dr. Buncea, Dr. Radu (Marianopolis) și C. Auner (Milecova, Metoc, Melchisedec, etc.), diferite notițe din literatură și artă de D. Evlocean, M. Străjan și N. Petrașcu, din muzică de T. Cerne (Melodia, Mendelssohn Menestrel, Meyerbeer, etc.), și în fine articolele de Meglena de G. Weigand, Maramureș de T. Bud, Mars (planeta) de Otescu, Marina de Bălescu, etc. Articolele istorice îngrăite mai sus în cea mai mare parte sînt lucrata de D. Onciul, I. S. Floru și Th. A. Aguletti.

Această spicuire dintre titluri unui singur fascicul încă arată bogăția materialului cuprins în această publicațiune, precum și forțele mari și distînse ce s'au angajat la realizarea ei. Fiind tipărite până acum trei din patru părți ale dicționarului, putem spera că în scurt timp va fi pe deplin terminat și va face publicului cetitor român bune servicii pentru popularizarea științelor și lășirea cunoștințelor folositoare.

Abonamentele se fac la W. Krafft în Sibiu (depozit general pentru România: E. Storek, București) și se primesc numai pentru publicațiunea în-treagă. Prețul de prenumărare pentru un tom broșurat cor. 20 —, legat cor. 23.20 (în România: lei 25. —, resp. 28.50).

Nosiți în Sibiu.

La 17 Aprilie n. 1901.

Hotel „Împăratul Romanilor“: Balassa, secretar din Cluj; Poganyi, proprietar din Aiud; Popița, preot din Comana-de-Jos; d-na Fleischer, preoteasă din Făgăraș; David, capelan militar din Brașov; Petras, medic veter. din Homorod; Eitel, preot din Agnita; Haltrich, Binder, din Medias, privatieri; Kolb din Devocser, Klinge din Arad, Drechsler din Oravița, Hauser din Seghedin, Felsenburg din Viena, Klein, Lang, din Budapesta, comercianți.

Hotel „Neurhrer“: Goldis, profesor din Brașov; Rosenstein, comerciant din Seica-mare; Tisza, comisar fin. din Sebeșul-săseșc.

Hotel „Meltzer“: Grünzy, volajor din Budapesta; Bayer, econom din Timișoara; Anghelescu, oficial din Călimănești; Moekel din Petrișfalău, Muntean din Hunedora, preoți.

Hotel „Mihailu“: Kecskes, oficial min. din Budapesta.

Pentru redacție și editură responsabile: Andrei Baiteș, Proprietar. Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

*** În strada Urezului nr. 9. ***

Publicațiune.

Subscrisul aduc la cunoștința P. T. public, că am cum-părat **magazinul** lui

Ludvig Etter, strada Urezului 9,

provăzută cu **velocipede**, mașini de cusut de toate felurile pentru mame de familie, pentru croitori și pantofari, precum și cu toate accesoriile mașinilor de cusut și voi vinde cu **prețuri foarte reduse** toate obiectele amintite.

Vânzarea începe a. m. 8—12 ore, p. m. 2—6 ore, în localul depositului

strada Urezului nr. 9.

Gustav Moess.

[104] 8—10

*** În strada Urezului nr. 9. ***

Noi Vă oferim din depoul joagărului nostru cu vapor din loc (în apropierea gării)

Lemne de fag

În blane de 1 metru lungime

Tăiat lung și crepat 25 cm.

Tăiat scurt > 20 cm.

Fără cârăușie		Cu cârăușie	
1/2 stg.	1 stg.	1/2 stg.	1 stg.
cor. b.	cor. b.	cor. b.	cor. b.
10.	20.	10.80	21.60
11.	22.	11.80	23.60
12.	24.	12.80	25.60

Rămășițe de lemn de brad

1/2 stg. = 2 Rm. rămășițe

1/2 stg. = 2 butuci

1/2 stg. = 2 rămășițe de scânduri

Fără cârăușie		Cu cârăușie	
cor.	bani	cor.	bani
4	80	5	60
5	60	6	40
6	80	7	60

Comandă se pot face la domni: C. F. Jickeli, Trafica cea mare, Piața-mare nr. 12; Wilhelm Fürst, strada Cisnădiei nr. 10; Andreas Rieger, Piața-lemnăriei nr. 5 (Bauholzplatz); Julius Ballmann, strada Morii nr. 11; G. Gürtler, strada Gușterii nr. 37; Albert Weiss, magazin de lemne, strada Trei-stajeri nr. 4; Franz Jahn Söhne, Piața-mică nr. 31; Josef Schwarz, str. Turnului nr. 8; I. Schneider, strada Sării nr. 1; Concordia, societate comercială, strada Măcelarilor nr. 20; precum și la biroul joagărului cu vapor

[17] 19—20

Mersing & Lessel.

Legea veterinară

atât de mult folositoare tuturor economilor și tuturor primăriile comunale — a eșit de sub tipar în a doua ediție îndreptată și îmbogățită. »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiuului« a îngrijit ca atât limba cât și forma cărții acesteia să fie cât se poate de potrivită, pentru-ca poporul să poată pe deplin înțelege sfaturile și îndrumările ce i se dau cu privire la: pasapoarte, tîrguri de vite, boale lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor sei cele mai de lipsă cunoștințe despre

LEGEA VETERINARĂ

(Leuirea vitelor)

BOALELE LIPICIOASE (CONTAGIOASE)

stănd cu dinșii la sfat în serile lungi de iarnă.

De

Tormay Béla.

Ediția II. revizuită — 152 pagini mari.

Cartea costă 80 bani (cu porto postal 90 bani) și se poate cumpăra dela

Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiuului.

„Foaia Poporului“,

este cea mai bună și mai ieftină gazetă populară.

„Foaia Poporului“

ese în fiecare Duminică, în format cuart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte se poată abona această foaie

„Foaia Poporului“

va costa numai 4 cor. pe anul întreg sau 2 cor. pe jumătate de an.

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

[47/1901.
vegh. număr.

[125] 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel köz-hírré teszi, hogy a nagyszebeni kir. törvény-szék 1900. évi 3469. számú végzése követ-keztében Dr. Lemény Livius ügyvéd által képviselt »Mielul« pojánok takarékpénztárjára idsb. Popp Elie és társai Nagy-Ludas lakosok ellen 720 kor. s. jár. erejéig 1900. évi Augustus hó 3-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1320 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ló, 3 bival-ten, egy hintó és 10 szekér széna. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szerdahelyi kir. járás-bíróság 1900-ik évi V. 91/4 számú végzése folytán 720 kor. tőkekövetelés ennek 1899. évi Junius hó 4. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 86 kor. 24 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagy-Lu-dos községében végrehajtást szenvedettek la-kásán leendő eszközölésére 1901. évi Aprí-lis hó 22. napjának délelőtti 10 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándé-kozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellet, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok-kat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szerdahelyt, 1901. évi Aprilis hó 10. napján.

B. Bánffyall,

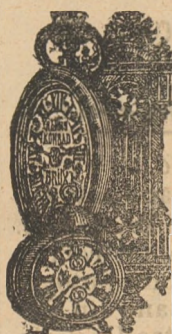
kir. bírósági végrehajtó.

Hotel

nou, bine situat și aranjat,
se esarîndează de

Dimitrie Roman,

[120] 2—2 în Seliște.

Oroloage bune și ieftine

cu garanție în scris pe 3 ani se trimit persoanei private de

Hanns Konrad

fabrică de oroloage

și

magazin de esport pentru

mărfuri de aur

Brux (Boemia).

Oroloage rem. bune de nickel fl. 3.75.

Oroloage remon. veritabile de argint fl. 5.80.

Lant veritabil de argint fl. 1.20.

Desptător de nickel fl. 1.95.

Firma mea e distinșă prin vulturul ces. reg., prin medaliile expoziționale de aur și argint și prin mii de scrisori de recunoștință.

Cataloge ilustrate de prețuri se trimit gratis și franco. [49] 17—100

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu

Anuarul I.

al

„Reuniunii sodailor români din Sibiu“,

cuprinzînd

unele date dela întemeierea ei până la 31 Decemvrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Prețul 1 cor. 20 bani, cu porto postal 1 cor. 40 bani.

Studii Literare

de

Teodor Raica,

profesor de liceu.

Cuprinzînd:

0 gramatică-parodie.

Veacul al XVI-lea.

Codrul frate cu Românul.

Monografia preposiției „de“.

0 carte de mare preț pentru toți profesorii, dascălii și cărturarii români.

Prețul numai 1 cor. 50 bani.

Se poate procura dela

Librăria W. Krafft.

Portretul

lui

Dr. Gregoriu Silași

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton fin, în mărime de 24×32 cm. îl trimite francat pentru 30 bani.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni.

Deschidere de hotel.

Îmi permit a anunța cu tot respectul, oă am deschis

„Hotelul Mihaiu“

Strada Turnului nr. 11,

aranjat din nou și după cerințele moderne.

Localități elegante pentru restaurant și cafenea. —

Bucătărie escelentă. — Vinuri naturale curate. —

Bere „Transylvania“ de Habermann și „Bock“ dela

Trei-Stejari. — Prețuri moderate pentru odăi. —

Omnibus la ducere și venire dela gară. — Călese

stau la dispoziție pentru călători.

La o vizitare cât mai deasă învita cu toată stima

Mihaiu, hotelier.

Sibiu, în Aprilie 1901.

[121] 2—2

Din editura „Tipografiei“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

1. Pădureanca. Novellă de Ioan Slavici, 12 coale tip. broc. elegant. Un exemplar 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cagier-Poni. Un exemplar 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 bani.
4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Un exemplar 6 bani.
6. Jocării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 80 bani.
7. Tein legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 16 bani.
8. Colcăritul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Vicin. Un exemplar 16 bani.
9. Fieca a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cagier-Poni. Un exemplar 16 bani.
12. Îndărășnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 16 bani.
13. Răstăm de mamă. Legendă populară din giurul Născodului. De George Coșbuc. Un exemplar 12 bani.
14. Bunica de Bojana Năncovă, tradusă din limba boasă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu 80 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 16 bani.
17. Pe pământul Turnului de George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
18. Caldărușca cu trei picioare. Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Genovay. Un exemplar 16 bani.
19. Conșoțea. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
20. Un peșteră îndărășnic. Novellă de Björnsterne Björnson. (1866). Un exemplar 8 bani.
21. Prietenul meu Văntură-Teacă. Din novelele californice ale lui Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
22. Scăpătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.
24. Strigoica. Din fantaziile lui Nicolae Go ga. Un exemplar 40 bani.
25. Drazma mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. Un exemplar 12 bani.
27. Vecinii. Din fantaziile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 40 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 20 bani.
29. Sgarăitul. Comedie de Molière. Un exemplar 60 bani.
30. Lumea proților. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 10 bani.
31. Născu-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanu“. Un exemplar 24 bani.
32. Dina-împărăteasă și peana ei alasă. Poveste din popor de „Mărgineanu“. Un exemplar 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 10 bani.
34. Spice de aur. Culesse de dascălin Ioan F. La sar. Un exemplar 20 bani.
35. Un idil în Egeen: Novellă de Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
36. Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Delfin. Un exemplar 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antonia Ghislan sconi. Un exemplar 24 bani.
41. Posseul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoara Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 40 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 20 bani.
43. Mica Fădăță. De George Bănd. Un exemplar 60 bani.
44. Rusalina pînărușul. Poveste de Nicolae Trimbișionu. Un exemplar 44 bani.
45. Roma învină. Tragedie în 5 acte de Alexandru Paredi. Tradusă de I. L. Caragiall. Un exemplar 40 bani.
46. Clara Milici. Novellă de I. Turghenov. Traducere din limba rusă de Enea Hedeș. Un exemplar 80 bani.
47. Fata de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 16 bani.
48. Poezii populare „Cânteca bătrânească. Din culegerile lui I. Pop Reteganul. Un exemplar 20 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vînzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vînsare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Din editura „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri	cor. —30
Art. de lege XXI. și XXIII. ex. 1886. Despre instrucțiuni și despre procedura disciplinară	» —50
Art. de lege XXII. ex. 1886. Despre comune	» —80
Aluășiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul »Societății de cumpătare«	» 1.—
Brote Eugen, Ținerea vitelor	» —24
» Trifoiul	» —20
Costan T., Aur, novellă	» —30
Duică G. P., Savitri, povestire indică din Mahabarata	» —30
Ebers Georg, Homo sum, roman tradus de Muger	» 1.60
Îndreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți	» 1.40
Leonat și Dorofata, vorbire de glume în versuri	» —20
Nordau Max, Naționalitatea, studiu	» —40
» Reprivere din Paradoxe sociologice	» —40
Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII. din 1886)	» —10
Russu-Șirianu I., Moara din vale, 8 novele	» 1.40
Simtion T., Păcate Domnești, novellă orig.	» —60
Simu R., Monografia comunei Orlat	» —50

Celor-ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vînzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.